

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

วิระกรรม

๒.

วีรกรรม

คำไทยใช้ให้ถูก

วีรกรรม

[วี-ระ-กำ] หมายถึง

(น.) การกระทำที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นความกล้าหาญ, การกระทำของผู้กล้าหาญ.

คำไทยใช้ให้ถูก

วิจารณ์

ตัวอย่างประโยค

เรื่องราวของตำนานท้องถิ่นมักเสนอ

วิจารณ์ของคนในท้องถิ่นนั้น

ทบทวน

ความรู้เดิม

ภาษากลาง พอแหล่งได้ ไม่คล้ายชัด
แหล่งไม่หนด เพี้ยนไปเหม็ด แจ็บแบ็ดหัว
ภาษาใต้ แหล่งกันได้ ไม่หอนกลัว
ไม่ช่ายมั่ว แหล่งใต้ทรอย ร้อยเปอร์เซ็นต์

ที่มา คำคมคนใต้

ไก่ป่า

คำถามจุดประกายความคิด

นักเรียนรู้จักสัตว์ชนิดนี้หรือไม่

เพลงกล่อมเด็ก “โก่เถื่อน”

“...โก่เถื่อนเหอ...
ลูกสาวขี้คร้าน...
แม่เอาด้ามขวาน...
นอนให้แม่ปลุก...”

ชั้นเพื่อนทั้งบ้าน
นอนให้แม่ปลุก
แทงวานดั่งพลุก
ลูกสาวขี้คร้านการเห้อ...”

คำถามจุดประกายความคิด

นอกเหนือจากเพลง “ไก่เถื่อน” แล้ว
นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้านภาคใต้
อะไรอีกบ้าง

การแสดงลิเกฮูลู

https://yala-patani-naratiwat.blogspot.com/2017/11/blog-post_30.html

การแสดงมโนราห์

<http://article.culture.go.th/index.php>

การเล่นเพลงเรือ

<https://clib.psu.ac.th/southerninfo/content/2/a9ab5a0b>

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและประเภทของเพลงพื้นบ้านภาคใต้ได้
๒. เขียนสรุปความรู้ลักษณะของเพลงพื้นบ้านภาคใต้ได้
๓. เห็นความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

เพลงพื้นบ้าน

ภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้มีค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ แต่ยังรักษารูปแบบพื้นเมืองได้มาก นิยมเล่นกันเองตามเทศกาลต่าง ๆ โดยไม่มีการรับจ้างแสดง และไม่ถือเป็นอาชีพ เพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เพลงเรือ เพลงบอก เพลงนา เพลงกล่อมทารกหรือแห่นาค และเพลงร้องเรือหรือเพลงชาน้องซึ่งเป็นเพลงกล่อมเด็ก

๑) เพลงกล่อมเด็ก

ลักษณะของเนื้อหาเพลงกล่อมเด็ก
ภาคใต้โดยทั่วไปจะใช้ถ้อยคำ ง่าย ๆ
มีเสียงคล้องจองกันแต่ไม่ได้บังคับ
ลักษณะสัมผัส สามารถยืดหยุ่นได้
ตามทำนองของผู้ขับกล่อม

๑) เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็ก “โก่เถื่อน”

“...โก่เถื่อนเหอ...

ลูกสาวขี้คร้าน...

แม่เอาด้ามขวาน...

นอนให้แม่ปลุก...

ชั้นเพื่อนทั้งบ้าน

นอนให้แม่ปลุก

แทงวานดั่งพลุก

ลูกสาวขี้คร้านการเหอ...”

๒) เพลงเรือ

เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ใช้เล่น
ในเรือ นิยมเล่นในเดือนสิบเอ็ด หรือเดือนสิบสอง
หลังออกพรรษาแล้ว ภาคใต้จะมียานประเพณี
ชักพระหรือแห่พระ ผู้เล่นเพลงเรือเป็นชาวบ้าน
ที่อยู่ใกล้แม่น้ำ ลำคลอง หรือทะเลสาบ

๒) เพลงเรือ

๓) เพลงบอก

เป็นเพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในวันสงกรานต์ (ก่อนหรือหลังก็ได้) เพื่อบอกความหรือประกาศวันสงกรานต์ว่าปีนี้ภาคใ้่น้ำก็ท่วม วันใดเป็นวันธงชัย วันอธิบดี ฯลฯ เพลงบอกอาจเล่นในงานบุญต่าง ๆ หรืองานประจำปีก็ได้

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง เพลงบอก สมใจ ศรีอุทอง นครศรีธรรมราช

เผยแพร่โดย ลุงหนวด ช่างภาพ ตั้งสติ โปรดักชั่น

วันที่เผยแพร่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๘

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=9efyTd2fCdg>

๕) เพลงนา

เป็นเพลงพื้นบ้านของชาวชุมพร ใช้ร้องเล่นเมื่อจับกลุ่มเดินไปนา และร้องระหว่างเกี่ยวข้าว ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนสุภาพ แต่วรรคหนึ่งอาจมี ๙ - ๑๑ คำ แล้วแต่เนื้อความที่ร้อง และใช้สัมผัสท้ายวรรคเป็นเสียงเดียวกันที่เรียกว่า *กลอนอา กลอนอี*

๕) เพลงกล่อมนาค/แห่นาค

เป็นเพลงพื้นบ้านของชาวไทยพุทธ
อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา ใช้ร้องกล่อมนาค
ตอนแห่นาคออกจากบ้านไปวัด และตอนแห่เวียน
รอบพระอุโบสถ นอกจากร้องเพื่อความสนุกสนาน
ครื้นเครง เนื้อหาของบทเพลงยังเป็นการอบรม
สั่งสอนนาคก่อนเข้าบรรพชาอุปสมบท

ฝึกเรื่อง

ทำนองเพื่อนบ้าน

เพลงไก่เถื่อน

เพลงกล่อมเด็ก “โก่เถื่อน”

“...โก่เถื่อนเหอ...
ลูกสาวขี้คร้าน...
แม่เอาด้ามขวาน...
นอนให้แม่ปลุก...”

ชั้นเพื่อนทั้งบ้าน
นอนให้แม่ปลุก
แทงวานดั่งพลุก
ลูกสาวขี้คร้านการเหื่อ...”

ของขวัญจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณา
รูปภาพว่าเป็นการร้องเล่น
เพลงประเภทใด พร้อมอธิบาย
วิธีการร้องเล่นมาพอสังเขป

สรุป บทเรียน

เฉลย ใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณา
รูปภาพว่าเป็นการร้องเล่น
เพลงประเภทใด พร้อมอธิบาย
วิธีการร้องเล่นมาพอสังเขป

เฉลย ใบงานที่ ๘ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงเรือ เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ใช้เล่นในเรือ นิยมเล่นในเดือนสิบเอ็ด หรือเดือนสิบสองหลังออกพรรษาแล้ว ภาคใต้จะมีงานประเพณีชักพระหรือแห่พระ ผู้เล่นเพลงเรือเป็นชาวบ้านที่อยู่ใกล้แม่น้ำ ลำคลอง หรือทะเลสาบ การเล่นเพลงเรือ มีเรือเพลงฝ่ายชายและฝ่ายหญิงร้องโต้ตอบกันด้วยปฏิภาณไหวพริบ ทั้งในเชิงเกี่ยวพาราสี โต้คารมอย่างเผ็ดร้อน และกระเซ้าเย้าแหย่กัน เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้ที่ ๖

เรื่อง การพุดนำเสนอรายงาน

บทเรียนครั้งต่อไป

“การพูดนำเสนอรายงาน (๑)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

